

Waiting Between Eating Milk and Meat

We wait six hours between eating meat and milk. Some people wait less. Where does this come from? Why can't we eat meat and milk freely as long as they are not cooked together, as the Torah says?

4. גמרא, חולין דף קה עמוד א

אמר מר עוקבא: אנא, להא מלתא, הלא בר חמרא לגבי אבא, דאילו אבא - כי הוה אכיל בשרא האידנא, לא הוה אכל גבינה עד למחר עד השתא, ואילו אנא - בהא סעודתא הוא דלא אכילנא, לסעודתא אחריתא - אכילנא.

1. גמרא, חולין דף קה עמוד א

משנה. טיפת חלב שנפלה על החתיכה, אם יש בה בנותן טעם באותה חתיכה - אסור; ניער את הקדרה, אם יש בה בנותן טעם באותה קדרה - אסור. גמ'. אמר אביי: טעמו ולא ממשו בעלמא - דאורייתא, דאי סלקא דעתך דרבנן, מבשר בחלב מאי טעמא לא גמרין - דחדוש הוא, - אי חדוש הוא, אף על גב דליכא נותן טעם נמי! אמר ליה רבא: דרך בשול אסרה תורה.

5. שולחן ערוך יורה דעה סי' פט סעי' ג

אכל תבשיל של בשר, מותר לאכול אחריו תבשיל של גבינה; והנטיילה ביניהם אינה אלא רשות. (ויש מצריכים נטילה) (שערים והגהות ש"ד). אבל אם בא לאכול הגבינה עצמה אחר תבשיל של בשר, או הבשר עצמו אחר תבשיל של גבינה, חובה ליטול ידיו. הגה: ושומן של בשר, דינו כבשר עצמו (רשב"א סימן ש"י /ש"ז/ ומרדכי והגהת ש"ד). ונהגו עכשיו להחמיר שלא לאכול גבינה אחר תבשיל בשר, כמו אחר בשר עצמו, ואין לשנות ולפרוץ גדר (ארוך וב"י). מיהו אם אין בשר בתבשיל, רק שנתבשל בקדירה של בשר, מותר לאכול אחריו גבינה (שם), ואין בו מנהג להחמיר.

2. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ט הלכה כח

מי שאכל בשר בתחלה, בין בשר בהמה בין בשר עוף, לא יאכל אחריו חלב עד שיהיה ביניהם כדי שיעור סעודה אחרת, והוא כמו שש שעות, מפני הבשר של בין השינים שאינו סר בקינות.

ש"ך יורה דעה סי' פט ס"ק יט

מיהו אם אין בשר בו מותר - לקמן ריש סי' צ"ה יתבאר דאפי' לאכלו עם גבינה מותר, דהוי נ"ט בר נ"ט (נותן טעם בר נותן טעם). ונראה דהא דאשמועינן הכא דמותר לאכול גבינה אחר כך, היינו אפילו נתבשל בקדרה שלא הודחה יפה, דהוי קצת ממשות של איסור, דבכהאי גוונא אסור לאכלו עם גבינה כמבואר לשם ושרי הכא:

3. טור יורה דעה סי' פט

אכל בשר, לא שנא בהמה חיה ועוף - לא יאכל גבינה אחריו עד שיששהא כשיעור שמזמן סעודת הבוקר עד סעודת הערב, שהוא ו' שעות; ואפי' אם שהה כשיעור, אם יש בשר בין השינים, צריך להסירו ובתוך הזמן אפילו אין בשר בין השינים אסור, לפי שהבשר מוציא שומן ומושך טעם עד זמן ארוך. ולפי זה הטעם, אם לא אכלו אלא שלעסו לתנוק, אין צריך להמתין, דכיון שלא אכלו אינו מוציא טעם. והרמב"ם נתן טעם לשהיה משום בשר שבין השינים, ולפי דבריו, לאחר ששהה כשיעור, מותר אפילו נשאר בשר בין השינים, והלועס לתנוק צריך להמתין. וטוב לאחוז בחומרי ב' הטעמים.